

Kong Kristian den fjerde og hans mænd på Bremerholm.
- Kapitel III C

Kbh., Gyldendalske Boghandel, 1889

Hans Daniel Lind (1847-1924)

Denne eTekst er en nøjagtig kopi af teksten i den originale trykte udgave. Teksten er fremstillet med OCR teknik hos eremit.dk, og udgivet september 2004. Teksten er fremstillet til undervisning og forskning, og kan frit bruges til sådanne ikke kommercielle formål.

C.

Skibsofficerer,

tagne i Tjeneste i Aarene 1610-12.

197

hende alt deres Fællesgods, men ogsaa nægtede at udrede de 100 Dlr., som han havde forpligtet sig til aarlig at betale hende. Holmens Admiral maatte derfor 1626 tilholde J. M. at efterkomme Kontrakten, og 1630 fik Katarina Tilladelse til at indgaa nyt Ægteskab. J. M. boede i København i Pilestræde og fik her 1619 Sønnen Adrian. S. A. opnaede 2 andre Sønner Ventebrev paa at komme i Sor Skole; 1623 fik endnu en Søn Ventebrev, medens det bestemtes, at de 2 førstnævnte skulde optages straks. J. M. var 1614 indtraadt i Danske Kompagni 1).

149. 1611-(28). **Niels Hammer** blev 1. Marts 1611 Kaptejn til Skibs (200 Dlr.), udtog i Feb. 1612 Skuder og Krejer i Fyn og Langeland, hvorved Lensmændene skulde være ham behjælpelige, og udsendtes 23. Apr. 1614 med J. Semb i Vestersøen at holde Strømmene rene. Efter at han først paa Aaret 1618 havde udskrevet Baadsmænd i Bergeng By og Len fik han sidst paa Aaret, 3. Dec., tilligemed H. Vind Befaling om at have flittigt Opsyn paa Bremerholm, som han vilde ansvare og være bekendt, "indtil vi anderledes derom tilsigendes vorder." Han var altsaa konstitueret som Holmens Chef under S. Villumsens Suspension. I Apr. 1620 begav han sig paa Nældebladet sammen med Rafael til Størort; og det næste Aar var han ogsaa Kaptejn paa et Orlogsskib paa Elben; 23. Maj udskikkedes han i Vestersøen efter nogle fransøsiske Sørøvere for at blive dem mægtig og føre dem tilbage til Elb. Da Proviantskibet udeblev, - man mente, at det var forulykket, - nødtes N. H. til i Jun. at løbe hjem til København, men fik dernæst Befaling til atter at indtage sin Station og medtage en Klokke til Glykstad. 17. Okt. blev han, efter at være hjemkommen, "for des ene" affærdiget til Norge for med Statholderen der at gøre Anordning om, i hvilke Havne Brændevad til "Hofhaltungen" al Tid kunde ligge til Rede 2). I Jan. 1622

1) Klæd. 1626-28. Sj. Tegn. XXIII, 175. 182. 186. 201. 206. 227. 255. 386. XXI, 389. XXII, 223. Sj. Reg. 18, 187. 471. Kirkebg. Klæd. 1621-28. Fyn. Saml. VI, 410. Kbh. Dipl. IV, 755. I, 604. VI, 54. N. Rigsr. IV, 363. V, 118. 290. Büsching VII, "321". 328. N. Mag. II, 187.

Pers. Tids. I, 206. P Lavritsen, J M.s Navig. septentr. Nielsen IV, 216. Rothe II, 526. Secher, Rettert. II, 358.

2) Sj. Reg. 15, 327. 415. 16, 46. 309. 17, 41. 43. Sj. Tegn. XXI, 352. 573.

198

udtog han Skibsfolk i Bergen og Trondhjem Len, ved hvilken Lejlighed der rejste sig Vanskeligheder ved at faa Forenskab hos Bønderne; i Apr. fik Rytteren, hvis Chef han var, og Markatten Pas til Østersøen, "nogle Orlogsskibe, som der den søfarende Mand belejdede, at efterstræbe". I Maj 1623 havde N. H. Station paa Støren med Viktor; 7. Jun. 1624 kommanderedes han til København at holde Vagt paa Skibene. S. A. i Jan. var N. H. bleven Foged over Dragsmark Kloster mod en Afgift og mod at lade sig bruge i Kongens Tjeneste til Skibs, naar det behøvedes, "hvorfore hannem da skal gives og fornøjes for hver Maaned, han sejlandes vorder, den Besolding, Løn og anden Underholdning, som andre K. Maj.s Kaptejner". 1626, 1. Maj designeredes han til Chef paa Flensborg og Underadmiral over Den flyvende Fisk og Sælhunden, men skulde underordne sig H. Vinds Admiralskab, naar denne havde konvøjeret Islandske Kompagnis Skibe, og derpaa nogen Tid holde Søen. Forinden havde N. H. været Dommer i M. Bagges Sag angaaende en Ladning Salt. 1627 førte N. H. Fides paa Elben 25. Apr.-31. Okt.; i Nov. befaledes han at udtage det store Antal af 1200 Baadsmænd i Baahus, Agershus, Tunsberg og Stavanger Len. 1628 faar han 16. Jun. Instruks om at begive sig med Justitia for Varnemynde, bemægtige sig Skuder der og indtil videre være Admiral over Orlogsskibene i Østersøen; 6 Jul. gives ham nærmere Anvisning om, hvilke Skibe der maa udpassere fra Rostok; en svensk Skipper skal opbrænde en ved Munden liggende Pram eller i det mindste medvirke derved 1). 16. Dec. forlenedes han med Dragsmark Kloster; den visse Indtægt skal tilfalde ham kvit og fri, mod at han lader sig bruge til Skibs uden nogen Besolding, Løn, Kostpenge og Underholdning paa sig selv og sin Løjtnant. Men denne Tjeneste til Skibs blev ikke mere fordret af ham. 1634 dømte han i en Sag angaaende Salget af et Skib. 1624 fik han Skøde paa et Hus ved Bremerholm ved Adelstrædet. Naar han i 1639 endnu ikke har berigtiget sin 17 Aar gamle Gæld til B. Haagensen, viser han sig som en daarlig Betaler. 19. Dec. 1617 døbtes Inger Nielsdatters uægte Barn Gunild, hvortil N. H. var Fader. 6. Avg. 1618 døbtes en ægtefødt Datter og 1623

1) Sj. Reg. 17, 213. 242. 336. 18, 98. 329. Sj. Tegn. XXII, 377. XXIV, 103. Klæd. 1621-27.

199

Sønnen Kristen. 11. Sept. 1643 omtales hans Enke, der fik Tilladelse til at beholde Fogderiet til 1. Maj 1644; 1651 omtales Enken Margrete atter og Sønnen Hans Nielsen H., der fik Brev paa den Gaard, som Moderen havde faaet bevilget paa Livstid, og som N. H. paa egen Bekostning havde ladet opbygge 1).

1) Breve I, 218. IV, 391. N. Rigsr. V, 180. 364. 528. 640. VI, 102. 713. VII, 476. 616. X, 273. Y. Nielsen, J. Bjelke 99. V. Simonsen, J. Brahe 46. Kbh. Dipl. II, 763. Kirkebg